

CZU: 94:070 (498)

**DERAPÂND PRIN ISTORIE.
DISCURS IDENTITAR, CINEMA ȘI IDEOLOGIE ÎN ROMÂNIA COMUNISTĂ**

Gabriel MOISA

Universitatea din Oradea (România)

Dezvoltarea cinematografiei și a televiziunii într-un moment în care întreaga viață socială era extrem de controlată transformă inclusiv filmul istoric într-o sursă documentară, chiar dacă deseori discutabilă în ceea ce privește prezentarea adevărului. Propaganda totalitară a generat o distorsionare extremă a acestui tip de sursă istorică. În peisajul cinematografic românesc, cu foarte puține excepții, producțiile de film și de televiziune au distorsionat în diferite grade realitățile prezentate. În România, ca și în alte state totalitare, atât producțiile de ficțiune, cât și cele documentare pot fi folosite ca sursă istorică pentru reconstituirea trecutului, dar numai în anumite condiții. De fapt, urmărind filmul istoric produs în România în anii regimului comunist, putem constata cele mai fine accente ale cenzurii existente în România vremii.

Studiul urmărește câteva accente ideologice surprinse în evoluția filmului istoric românesc în timpul regimului comunist, o perioadă extrem de interesantă și adesea favorabilă pentru această categorie de filme. Ceea ce se poate constata este existența unui teribil control politic și ideologic în contextul în care rezultatul trebuia să reflecte punctul de vedere oficial asupra trecutului.

Noile realități românești favorizate de evenimentele din 23 august 1944 au avut consecințe negative asupra cinematografiei românești. Împreună cu alte zone din viața românească, cinematografia a suferit mai multe transformări pentru a se conforma noii fizionomii a României.

Cuvinte-cheie: cinema, propagandă, ideologie, istorie, comunism.

DERIVING THROUGH HISTORY.

IDENTITY, CINEMA AND IDEOLOGY DISCOURSE IN COMMUNIST ROMANIA

The development of the cinema and television at a time when all social dimensions were severely controlled turns the film into a historical source, often questionable in terms of presenting the truth. The totalitarian propaganda did nothing but to distort to the extreme this type of historical source and to render it unusable. With very few exceptions, film and television productions distorted in varying degrees the presented realities. In Romania, as in other totalitarian states, both fiction and the documentary films were used as a historical source only on certain conditions. In fact, observing the film production, one can see how they were marked by the evolution of the regime's censorship and political emphasis.

Next we shall try to follow the evolution of the Romanian historical film during the communist regime, an extremely interesting and often favourable period for this category of films, through the ideological intrusion of the communist regime in this area and the way the communist regime interfered in this type of film production.

The new Romanian new realities favoured by the events of 23 August, 1944 had negative consequences on the Romanian cinema. Along with other areas of the Romanian life, the cinema underwent several transformations as to comply with Romania's new physiognomy.

Keywords: cinema, propaganda, ideology, history, communism.

Prezentat la 18.03.2017

Publicat: iulie 2017